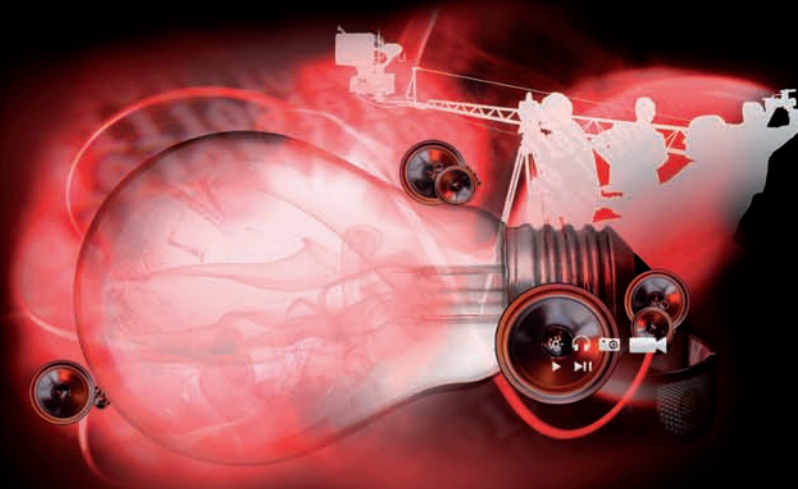

ALTA FORMACIÓ

EN ART I

TECNOLOGIA

GENER-ABRIL

CATALUNYA

TALLER DE COMPOSICIÓ DE BANDES SONORES
INTRODUCCIÓ A LA MESCLA I EL MASTERING DIGITAL
CUBASE 4
DISSENY I TRACTAMENT DE PÀGINES WEB
TÈCNiques DE VISUAL JOCKEY
NETWORKING: Amplia la teva xarxa de contactes per internet
CREACIÓ DE MÚSICA PER A DIRECTES
EFECTES DIGITALS AMB AFTER EFFECTS
CICLE D'ANIMACIÓ:
.Tècniques directes d'animació
.Plastianimació
.Animació amb Flash CS4

VALÈNCIA

COMPOSICIÓ DE JAZZ
TALLER DE CINEMATOGRAFIA: en el rodatge
COMPOSICIÓ DE CANÇONS
TALLER DE DANSA
CURS DE CUBASE
EDICIÓ D'AUDIO DIGITAL. Pro Tools
SISTEMES D'EDICIÓ AVID XPRESS PRO
POSTPRODUCCIÓ DIGITAL I EFECTES VISUALS. After Effects
MESCLA I MASTERING DIGITAL

www.artenetcata.es

www.fundacionautor.org

sgae
societat general d'autors i editors

autor
fundació autor

ARTEnet

Kim estava entre els millors de la seua promoció. Començà la carrera d'enginyeria mecànica com una de les 40 xiques entre 360 xics. Més tard guanyava molts diners com a petroenginyera. Mai, afirma, no es va sentir discriminada. Llavors, després de vint anys, va renunciar sobtadament i en endavant va treballar com a entrenadora de condicionament físic. Volia tenir un major control del seu temps, comenta.

Sonia va ser investigadora en una cèlebre universitat dels Estats Units, durant vint anys. Aleshores, la geògrafa es va atrevir a agafar-se un any sabàtic. No va tornar mai més a la facultat. En comptes d'això, arribà a ser mestra d'educació primària; "com a investigadora em trobava sovint sotmesa a massa pressió", declara.

Anita, amb més de quaranta anys, enginyera econòmica, també abandona. Vol ser treballadora social. Això és realment "una cosa amb sentit", afirma.

Si Kim, Sonia i Anita foren homes els fets s'explicarien fàcilment: no tenen aguant, són massa tous per al rude món de la competència.

Per tant, típic de dones? Els tres casos procedeixen d'un llibre que als EUA, el Canadà i la Gran Bretanya, tan prompte com va eixir al mercat, va provocar discussions acalorades i va ser traduït a dotze idiomes. *The sex paradox* fa trontollar les bases del moviment feminista.

Dones i tècnica sempre han lligat malament, es diu al llibre. Per a les dones, l'estatus i els diners no són tan importants. Es mostren menys disposades a córrer un risc. I tot açò no rau, en absolut, només en la discriminació per part dels homes, sinó que existeix quelcom anomenat la naturalesa femenina típica.

Què és això? De què es tracta? D'una altra barroeria reaccionària: a que allò que més li agradaria seria desterrar les dones allà on presumptament pertanyen? Als fogons, el cullerot a la dreta a la mà, el nen a l'esquerra al pit, i, millor encara, a jornada completa? Un suport, llavors, per a ideòlegs de la maternitat, com per exemple l'exlocutora de l'informatiu alemany Tagesschau Eva Herman o el bisbe catòlic Walter Mixa?

No resulta tan senzill. Perquè aquesta

La natura del poder

Estan les dones menys interessades que els homes en els diners i a fer carrera des del naixement? L'elecció de la seua professió obeeix a inclinacions naturals? Biòlegs i psicòlegs remouen les bases del moviment feminista, ja que els seus nous coneixements també podrien ajudar a efeminar el món laboral.

vegada no ha estat cap dona amb el riure fluix autora d'un *best-seller* que ha convertit paraules de tertúlia i murmuris d'alguna festa, sobre homes que no escolten i dones que no saben aparcar, en un missatge fàcil de vendre sobre l'activitat curiosa d'ambdós sexes. L'autora, Susan Pinker, és psicòloga

evolutiva, professora a la Universitat McGill situada a Mont-real, i té molts anys d'experiència clínica. Ha estudiat les vides laborals de nombroses dones, ha analitzat els casos dels seus pacients i centenars de publicacions científiques —entre les quals se'n troben algunes de científiques d'elit de les universitats més

prestigioses.

Helen Fisher, antropòloga, Universitat Rutgers; Louann Brizendine, neurobiòloga, Universitat de Califòrnia; Simon Baron-Cohen, director del Centre d'Investigació de l'Autisme a Cambridge; Larry Cahill, Universitat de Califòrnia; Jill Goldstein, Harvard Medical School; Helena Cronin, London School of Economics —tots ells tracen una idea que només admet la conclusió següent: com que el cervell de les dones és diferent al dels homes, aquestes pensen i es comporten d'una altra manera; la natura ha dotat homes i dones amb impulsos i talents distints.

Els homes, segons la conclusió dels investigadors, s'inclinen més per la lluita i el risc, però també per l'agressió i la tossuderia. Mentre que l'activitat cerebral femenina potencia l'empatia i la disciplina, però refrena l'ambició en la competència.

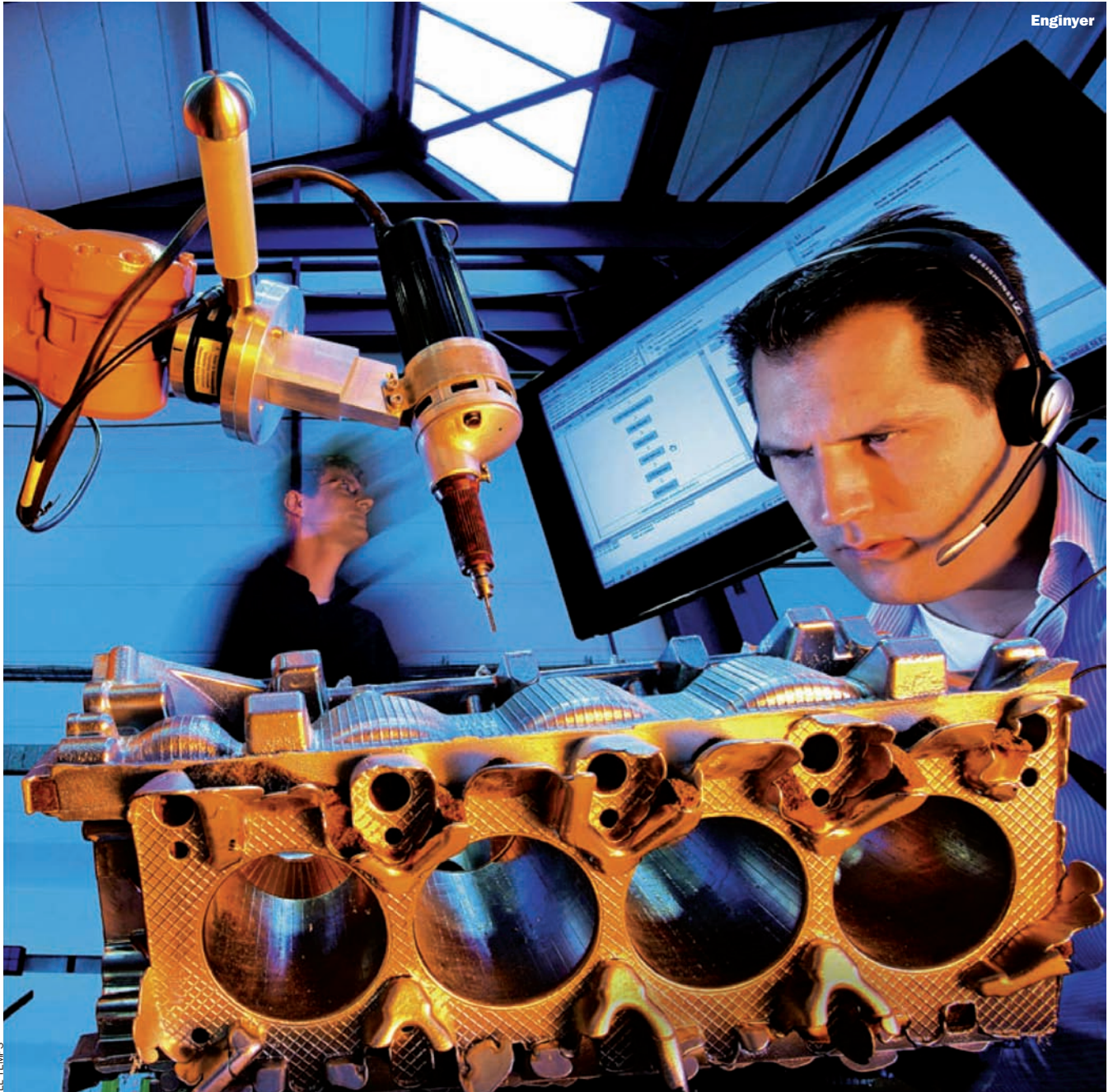
Malgrat tot, queda clar que tot això només es tracta d'un terme mitjà; cap científic afirma que aquests enunciats siguin certs per a tots els homes i dones. Ben al contrari, la majoria de les diferències són clarament majors dins un mateix sexe que les existents entre homes i dones. Tanmateix, com més subtils puguen ser les diferències biològiques, més repercuteixen en el dia a dia d'ambdós gèneres. Segons mostren els registres objectius fins ara, afirmen els investigadors.

Un simple registre objectiu? No inclouen, en realitat, les tesis de Pinker i les seues companyes de lluita un gran salt cap a un descens en el nombre de qüestions sobre els gèneres, aquesta vegada amb els mitjans de les ciències naturals? En tot cas, el diari britànic *Sunday Times* va preguntar d'immediat: "Les xiques no són fetes per a guanyar?" L'*Observer* s'indignava pel "xerroteig psicològic" de Pinker. I el *Washington Post* es lamentava que la psicòloga nega que precisament les diferències salarials i de lloc de treball també són una conseqüència de la discriminació.

Tanmateix Pinker fa ús del fet de ser una feminista i reitera que els seus coneixements no han de cimentar de cap manera la discriminació de les dones en la vida laboral. Però el món laboral actual, junt amb els models d'ascens, justament ha estat creat per homes

Cercopithecus verus amb una joguina: Sexista sense remei per naturalesa?

EL TEMPS

per als homes. Tan sols fer passar per l'adreçador la política social no ajuda gaire, ja que l'ésser humà no es modela només a través de l'educació i l'entorn. Cal entendre la influència de les hormones femenines sobre el comportament de les dones per adaptar millor el món laboral a les seues necessitats. Perquè finalment cap persona podria viure permanentment contra les lleis de la seua natura.

Al començament, explica Pinker, tenia problemes amb els resultats propis; al cap i a la fi havia crescut amb l'ideari de les feministes. "Estava convençu-

da que no es naix com a dona, sinó que t'hi converteixen", afirma Pinker, 51 anys, en una entrevista amb la revista alemanya *Der Spiegel*. No ho va entendre fins molt després: "la biologia com a mínim, si no el destí, ha de ser el punt de partida per a una discussió sobre les diferències entre els sexes", va dir.

Una afirmació torbadora, justament en una època en què la igualtat entre home i dona, almenys en el món occidental, és un dels objectius primordials. També resulta inquietant per als companys de Pinker la força explosiva dels seus propis coneixements. La idea

que unes gotes de testosterona poden influir sobre el nostre comportament social l'esborrona, afirma Baron-Cohen, psicòleg de Cambridge.

La californiana Brizendine, dedicada a la investigació cerebral, també recorda la timidesa inicial. "Estava preocupada quan vaig començar amb la investigació", explica. En aquella època, als anys setanta, ja l'havien emprès a experiments amb animals sobre diferències desconcertants entre els cervells dels mascles i les femelles. "Però mai no els vam aplicar als éssers humans." "Era políticament inaccep-

table.”

Semblava massa arriscat parlar de diferències de gènere imposades per la natura. No acabaven d’aconseguir les dones, amb gran esforç, el reconeixement com a persones del mateix valor i, amb això, l’entrada als instituts d’ensenyament secundari i a les universitats? Fins ben entrat el segle XX la dona havia estat considerada un ésser amb carències, que estava consagrat amb pocs talents.

El nou eslògan de la investigació era “Doing Gender”; els rols sexuals i el comportament lligat a aquests eren

considerats la conseqüència de desemmascarar l’adoctrinament social. La promesa de futur era un món on homes i dones haurien d’ocupar per igual totes les posicions en política, economia, art i ciència. Cada sospita que la naturalesa dels gèneres pugui ser contrària s’havia d’entendre com una agressió a aquesta visió.

No va ser fins els anys huitanta, amb la nova fascinació per la biotecnologia i l’enginyeria genètica i pels efectes misteriosos de les hormones i les neurones, que els arguments biològics tornaren a ser socialment acceptables.

Mentrestant, la major part dels científics entenen l’evolució humana com una interacció summament complexa de *nature and nurture*, de la natura i l’educació.

I fins ara, just en la qüestió de gènere, la vergonya és especialment gran per poder admetre el poder de la natura. “Possiblement vivim en l’únic període de l’evolució en què un gran nombre de persones estan convençudes que en el fons ambdós sexes són iguals”, es mofa l’antropòloga Fisher. Molts intel·lectuals insisteixen, malgrat totes les proves científiques en contra, que

“homes i dones naixen com un full en blanc en què queda impresa la personalitat masculina o femenina a través de les experiències de la infantesa.”

No obstant això, els defensors acèrrims de la teoria de la igualtat difícilment poden negar la influència de les hormones. Els esteroides, la testosterona i l'estrógen flueixen en concentracions molt diferents per les venes dels homes i les de les dones. Actuen de diferents maneres sobre els teixits més variats del cos, i també en el cervell.

“Les hormones caracteritzen els instints d'una dona, els seus valors i la manera en què percep la realitat”, constata la neuropsiquiatra Brizendine. Així, doncs, hi ha estudis que mostren que el cicle menstrual exerceix influència en l'èxit que puguin tenir les dones en exercicis de llengua i en tests d'imaginació.

És més difícil, però, apreciar les diferències en el funcionament del cervell, perquè a primera vista els cervells de l'home i de la dona s'assemblen. Cap expert suficientment versat seria capaç de diferenciar a simple vista el sexe de l'òrgan del pensament.

Solament els tomògrafs moderns van fer possible mirar dins el cervell d'un subjecte d'experimentació viu i alhora observar les subtils influències del sexe sobre les emocions, la memòria, la vista, l'oïda, la interpretació de les expressions del rostre, la percepció del dolor i la capacitat d'orientació. Els talents per a aquestes facultats s'originen abans del naixement.

A més, en un primer moment el model estàndard del cervell humà és femení. No és fins la huitena setmana, en els embrions amb una dotació cromosòmica XY, que un gen envia l'ordre per a la formació dels testicles. Els minúsculs òrgans sexuals comencen a

produir l'hormona sexual testosterona. Junt amb altres hormones sexuals regula l'organització i les connexions del cervell en desenvolupament i influeix en l'estructura i en la capa neuronal de diferents regions cerebrals. Sense aquesta empenta de la testosterona el fetus roman una nena i el cervell esdevindrà femení.

Això significa, en primer lloc, que serà un cervell més menut. La grandària del cervell en la dona és un nou per cent més reduïda que en l'home. Això no obstant, el nombre de cèl·lules nervioses és el mateix; en les dones simplement es presenten en una major densitat. En conjunt, sembla que els homes i les dones estan dotats d'una capacitat de raonament semblant –fins a aquest punt la natura es comporta de manera políticament correcta.

Només una mirada més acurada revela que en els detalls ha procedit de manera absolutament parcial. Així, doncs, un equip entorn de la investigadora de Harvard Jill Goldstein va descobrir que algunes parts de l'escorça frontal –responsable de les funcions cognitives superiors– són més grans en les dones. D'altra banda, en els homes van trobar àrees engrandides en el lòbul temporal, responsable del pensament espacial.

A més a més, sembla que altres estudis confirmen els freqüents clixés sexuals. D'aquesta manera, les dones disposen, evidentment, d'un hipocamp més gran, que està implicat en la interconnexió dels sentiments i la memòria. A més, el centre del llenguatge i el centre auditiu femenins en l'escorça temporal mostren una densitat neuronal al voltant d'un onze per cent major. Obtenen les dones millor puntuació en els tests de llengua per aquest motiu? El fet que algunes parts de l'hipotàlem –aquella regió cerebral que controla el comportament sexual– són el doble de grans en els homes s'adiu al prejudici que els homes sempre pensen en el mateix.

Els científics escèptics dubten que les diferències mesurables siguin prou rellevants per a fer-les servir com a explicació per als comportaments diferents. Fins ara encara falta una prova que demostre que la grandària de les diferents regions reflecteix el seu significat.

Tot i això, per a Larry Cahill no hi ha

EL TEMPS

cap dubte. Per a gairebé tots els mamífers és vàlid el principi següent: com més important és un comportament, més gran és la regió cerebral corresponent. Els primats, per exemple, animals pronunciadament visuals, han de tenir una escorça visual enorme. En les rates, en canvi, l'escorça olfactiva té una major grandària. Per què, qüestiona el neurobiòleg, hauria de ser diferent en els éssers humans? Està convençut que fins i tot un augment de grandària encara més menut d'una regió cerebral no pot romandre sense influir en la seua funció.

El psicòleg anglès Baron-Cohen encara va més lluny. Segons el seu parer, els tipus de cervells masculí i femení produeixen, respectivament, estils propis de pensament, “els homes pensen

Els científics
escèptics dubten
que les diferències
mesurables siguin
prou rellevants per
a fer-les servir

Nenes jugant amb nines i nens jugant amb pistoles: Malson de pares instruits

en sistemes, les dones entenen el món amb ajuda de l'empatia." Els seus òrgans de pensament estan degudament connectats de diferents maneres.

Baron-Cohen parteix de la base que els cervells es programen de manera distinta a través de l'hormona sexual quan són al si matern. Per demostrar-ho va mesurar el nivell de testosterona en el líquid amniòtic de dones embarassades. Després del part, citava els nens al laboratori en el seu primer i segon aniversari, respectivament, per observar-los jugant amb les mares. La seua suposició es va confirmar: com més testosterona hi havia hagut en el líquid amniòtic, amb menys freqüència buscaven els mamífers contacte visual amb la mare i el seu vocabulari era més reduït. L'autisme, segons la provoca-

dora conclusió de Baron-Cohen, és una manifestació extrema del cervell masculí típic.

En un altre experiment, Baron-Cohen investigà com reaccionaven els mamífers amb només un dia de vida quan veien la cara d'una estudiant o un mòbil de colors. El resultat va ser que les femelles miraren durant més temps el rostre, i els mascles el mòbil. Baron-Cohen va assenyalar el fet que ho feren el primer dia de vida com un indicatiu que les diferències són innates.

Certament, els experiments de Baron-Cohen no s'han repetit mai fins ara, i l'autor és considerat extremament obert a més tesis.

Hi ha una cosa, però, que no es pot negar: precisament són els nens menuts els que fan que els pares que s'es-

forcen per eliminar els clixés sexuals es desesperen.

Els nens menuts, pedagògicament ambiciosos, que són satisfets amb una Barbie, en el millor dels casos desentrosaran la nineta com un enginyer. A les nenes, d'altra banda, no se les pot induir a tocar els cotxes que se'ls ha ofert.

Fins i tot els cercopitècs verds —no gaire predisposats a seguir els rols culturals exigits— obeeixen els clixés amb tanta diligència com els nens dels éssers humans. Davant la possibilitat d'elecció, en l'experiment amb animals les femelles preferien treballar amb nines de drap, mentre que els mascles passaven més temps amb camions i pilotes.

Aleshores, si els nens ja són sexistes

EFE

EL TEMPS

Cancel·lera Merkel, la ministra espanyola de defensa, Carme Chacón, i la ministra francesa de Justícia Dati: Les dones juguen sempre en camp aliè.

per naturalesa i no hi ha remei, com s'han de convertir alguna vegada de menuts tradicionalistes en homes i dones instruïts i lliures d'estereotips sexuals?

La resposta provocadora del psicòleg David Schmitt, de la Universitat de Bradley a Illinois, afirma que possiblement no es pot. El seu equip d'investigació va analitzar dades d'uns 18.000 homes i dones de 55 països i van comprovar que en les societats modernes i occidentals les diferències entre les característiques de la personalitat d'homes i dones són clarament majors que en les societats tradicionals.

El que havien esperat Schmitt i els seus companys era exactament el contrari. A més a més, a l'Índia, Botswana o Zimbabue sobretot, els homes amb trets característics femenins desconcerten els investigadors. Demostren ser més cooperatius, més afectuosos, més prudents, més sentimentals i menys competitius que les persones del mateix sexe dels països occidentals. Però, com és possible que la influència entre homes i dones es mostre més forta justament en aquestes societats, en què

les condicions de vida i de treball són tan desiguals? Només titubejant s'atreveixen els investigadors a donar una explicació: potser existeix la possibilitat d'una evolució lliure que permeti desenvolupar molt més les diferències biològiques.

Naturalment, es tracta d'una tesi delicada, que significaria que la diferència d'elecció de professió entre homes i dones no està determinada per normes socials, sinó per inclinacions naturals.

Precisament els resultats de Lionel Tiger i Joseph Sheper assenyalen el mateix. Ambdós antropòlegs van estudiar les biografies de 34.000 habitants de quibuts. La ideologia d'aquest moviment s'havia dirigit des del primer moment contra qualsevol tipus d'estereotip sexual: s'exigia a homes i dones que realitzaren tots els treballs que es presentaven en la comunitat a parts iguals.

Però als investigadors se'ls presentà una altra imatge completament diferent: entre un 70 i un 80 % de les dones s'ocupaven, sobretot, de la cura dels nens, mentre que els homes treballaven principalment en treballs manuals, en

la construcció o en l'agricultura. Si la societat dels quibuts, per consegüent, servira com a model del món modern, aleshores homes i dones de totes les comissions i els delegats per la igualtat no tindrien mai la mateixa representació en totes les professions.

Açò no ha de ser necessàriament un fet negatiu. Perquè, seria realment tan terrible que una infermera ens seguira portant el desdejuni al llit de malalt i un home reparara les canonades trencades de la cambra de bany, sempre que ambdós obtinguessin la mateixa remuneració?

Les tesis de Susan Pinkers, però, són provocadores sobretot per aquest motiu, perquè aplica els seus coneixements amb desimboltura a sectors del món laboral en què homes i dones actualment es barallen per tenir poder, influència i ostentació en aquesta societat. I les dones, també les més qualificades, segons els resultats de Pinker, estan menys preparades que els homes per a la competència en gremis i departaments executius dominats per homes, precisament a causa de la seua dotació biològica.

EL TEMPS

La realitat sembla que ofereix proves de tota mena a aquesta teoria. La prova d'aquesta menuda diferència, tal vegada molesta però especialment fàcil de comparar amb l'experiència quotidiana, és possiblement que les dones que volen ascendir no han de tractar els homes com les seues companyes de sexe, alliberades de la jerarquia, eficients i amb una prudent sensibilitat mútua. Han d'aprendre amb dificultat a llegir i aplicar les regles del joc dels homes com si fos una llengua estrangera.

Diversos estudis demostren, per exemple, que, segons la mitjana, per a les dones és més important l'aspecte social de la seua professió que els diners i l'estatus. Si una dona queda satisfeta amb menys, els seus companys etiquetaran immediatament aquesta característica com una debilitat.

La directora en cap Bettina von Oesterreich, 41 anys, membre de la junta directiva de l'entitat financera immobiliària Hypo Real Estate des del 2007, i amb això l'única dona en la directiva d'una empresa membre de l'índex Dax-30, confirma la necessitat de recuperar les persones del seu mateix sexe. En

l'ascens els homes coneixen, per regla general, tots els models de cotxes oficials que els corresponen i competeixen per cada cavall de més. Les directives, abans si més no, donaven menys importància a aquestes coses, diu Oesterreich. Si una gerent amb un motor menys potent comet l'error estratègic "d'aparcar el seu Golf al carrer en qualsevol lloc davant de l'empresa, necessitarà, eventualment, esforçar-se més per ser acceptada com a directiva. Aquesta actitud ja comença amb el porter."

Marion Knaths ha descobert aquests tipus de desavantatges competitius per a les dones com un buit en el mercat. Amb més de trenta anys es trobava davant del salt a la direcció d'una empresa tèxtil. Llavors va deixar el treball i va fundar la seua empresa pròpia. Sheboss està especialitzada en l'entrenament de dones com a directives; per a "la marca JO", els homes tenen un talent natural, mentre que les dones no tenen una conducta dominant de naixement.

"S'ha de fer la important", recorda Knaths com l'advertia sempre un dels seus mentors. "Al principi jo no ente-

nia en absolut què volia dir." Llavors, en algun moment va comprendre que els apreciats companys de treball presentaven amb èxit un percentatge de rendiment del 80 % com si fos d'un 120 %, s'apropriaven de mèrits d'altres sense cap escrúpol i sabien exactament quan s'havien de doblegar. "La comunicació del poder correspon als homes, al cap i a la fi ells han inventat les regles del joc."

Als seminaris de Knaths seuen gerents de nivells directius mitjans i alts. Segons el sector duen posats vestits jaqueta i pantalons o pantalons texans i blazer, però totes coincideixen en l'experiència que el codi del món masculí fa desembocar la seua carrera en un laberint de trampes, clavades de pota i oportunitats desaprofitades.

"Regla número u: la jerarquia és més important que el contingut!", alligona Knaths a les assistents al seminari en un hotel de luxe d'Hamburg. Si entrena un grup de dones d'una empresa, des de la cap de grup fins a la gerent, de vegades després de tres minuts encara no sap qui és la número u. "En un grup d'homes ho sé en tres segons." "Els

La recerca de la diferència

Divergències de grandària en el cervell de la dona en comparació amb el de l'home.

El cervell de les dones és aproximadament un 9% més menut que no el dels homes. Com que les neurones hi són repartides més densament, el nombre de cèl·lules nervioses és el mateix.

Escorça frontal
Responsable de les decisions i la creació de solucions

Hipotàlem
Controla, per exemple, l'activitat sexual

Amígdala
Centre dels sentiments, responsable de la por i la ràbia

Regions o parts del cervell que en la dona són:
● més grans ● més menudes que en l'home

Centre del llenguatge i centre auditiu
Malgrat la grandària limitada, aquesta zona conté aproximadament un 11% més de neurones en el cervell de la dona

Hipocamp
Participa en l'origen de sentiments i records, així com també en l'orientació espacial

DER SPIEGEL

homes s'orienten cap al número u com l'agulla d'una brúixola cap al nord." Al voltant hi assenteixen amb el cap, açò ho saben totes.

La següent norma: "Presteu atenció al vostre llenguatge corporal. Qui s'es-carxofa més còmodament en una conferència?" "Exacte!" "El número u." Les senyores –cames juntes, les mans ben recollides a la falda– estenen els braços a mode de prova sobre el respall, relaxadament. Riures, vaja! De seguida se senten d'una altra manera.

Les dones, com les clientes de Kna-ths, volen estar al cim. Poder i carrera no són paraules malsonants per a elles –i per això les tesis de Susan Pinker són un vertader perill. En elles s'inclou una bona dosi de determinisme biològic. Les dones, escriu la psicòloga nord-americana, se senten millor amb els seus llocs de treball –mal pagats– en la guarderia, l'escola primària i tenint cura dels llits de malalts; per contra, en

els departaments d'executius hi estan de més.

Encara hi ha una altra versió que diu que justament aquestes diferències entre homes i dones seran les que d'ací a poc obligaran l'economia i la societat a realitzar una profunda transformació, si no es vol desapropiar a la llarga el 50 % del potencial.

La millor ajuda per a l'argumentació, en aquest cas, l'aporta l'economia. Molts estudis afirmen que les empreses en què les dones ocupen posicions de direcció produeixen uns beneficis majors. No obstant això, el món dels caps, polítics i persones amb poder de decisió encara hi és bastant reticent. Només uns pocs gerents d'empresa mostren tanta voluntat de modernització com Achim Berg, gerent de Microsoft Germany, que ha cobert amb dones cinc de les dotze places de directiu, un cas únic en el panorama empresarial alemany. A poc a poc, Berg va experimentar com es transformava, en conseqüència, l'ambient a l'empresa. "Les dones tenen menys escrúpols per indagar qualsevol assumpte", explica. Això també afecta les seues pròpies decisions. Abans tot havia estat vociferar "velocitat i resultats ràpids". Abans valia la presentació... i llest! Amb les dones en l'equip s'examina tot més minuciosament. La gestió no s'ha tornat d'aquesta manera ni pitjor ni més lenta, però el to en les reunions internes sí

que s'ha tornat més considerat, "el típic comportament territorial ha disminuït".

Entretant, realment moltes empreses presten atenció als *soft skills* durant la selecció de directius. Però en comptes de contractar aquelles persones que estan dotades naturalment, sovint prefereixen intentar perfeccionar els homes. I d'aquesta manera, els caps de secció s'entrenen en seminaris per aprendre a escoltar, a formar equips, a tractar els companys de treball amb empatia, a motivar-los i incentivar-los; resumint, a tornar-se un poc més femenins.

Però queda la pregunta de si d'aquesta manera se soluciona el problema del lloc de les dones en la societat. L'antropòloga Helen Fisher, una companya de Pinker, ho dubta. El segle XXI, profetitza, serà femení –també a través de dones com l'experta en economia Beatrice Weder di Mauro, la ministra francesa de Justícia, que actualment està embarassada, Rachida Dati o la cancellera alemanya Angela Merkel, que conqueriren posicions cada vegada més influents en política i economia. La revaloració inherent de les qualitats femenines i els projectes vitals revolucionarà la societat.

A aquesta mateixa conclusió va arribar també un estudi actual del Deutsche Bank Research, que distingeix les dones com a "agents del canvi". En les dècades futures seran les úniques que canviaran i modernitzaran les normes

Les empreses en què les dones ocupen posicions de direcció produeixen uns beneficis majors

del món laboral.

En efecte, la literatura sobre gestió empresarial defineix temes típicament femenins que criden l'atenció actualment, com la moral, la responsabilitat social, la justícia i l'empatia.

Roger Martin, degà de la Rotman School of Management de Toronto, descriu, com a exemple, el "pensament integratiu" com la qualitat que distingeix per damunt de qualsevol altra els bons directius. És la capacitat de considerar idees contradictòries, ajuntar-les i elaborar una idea millor i completament nova a partir d'aquestes altres.

Açò té molt poc a veure amb el principi clàssic de competència, segons el qual només s'imposa el més fort. "D'aquest canvi de les habilitats requerides per dirigir una empresa", resumeix també el Deutsche Bank Research, "se n'haurien de beneficiar sobretot les dones."

I, com es manifesten les xicotetes diferències quan les dones són al cim? Sobre aquest punt ens pot informar una dona que participa en la lliga superior com a cercatalents. Entre els clients de Maria Fischer s'inclouen fabricants d'automòbils i de comestibles, enginyers mecànics i la indústria química. Per a ells s'encarrega de cobrir amb homes i dones alts càrrecs arreu del món, al Japó, els Estats Units, l'Amèrica llatina, l'Índia, Rússia, Alemanya.

"Una vegada al cim", assegura la cap de l'empresa d'assessorament de recursos humans a Düsseldorf Fischer HRM, "ja no hi ha més diferències entre ambdós sexes, excepte una: les dones són millors."

No és aquesta una declaració força descarada?

De cap manera, opina l'experta, i explica: "Fins que una dona arriba al cim ha hagut de dur a terme un immens treball d'adaptació." "Per a les dones no hi ha cap partit en camp propi." "Sempre juguen en camp aliè." "Al final dominen dos sistemes a la perfecció, l'aliè i el propi."

"Quan són al cim, els homes es mouen com el peix a l'aigua. Les dones, llavors, també, però a més a més encara poden volar."

*Nils Klawitter, Beate Lakotta,
Samiha Shafy, Katja Thimm*

Traducció: David Egea

Viure a l'espai

...no és tan diferent

2009 Any Internacional de l'Astronomia

De l'11 de desembre de 2008 al 15 de febrer de 2009

Octubre Centre de Cultura Contemporània
Sant Ferran, 12
46001 València
Tel. [34] 96 315 77 99
www.octubre.cat

oCtubre

Amb la col·laboració de

